
AD HONOREM JIŘÍ FIALA

JANA VRAJOVÁ

Emeritní profesor katedry bohemistiky Jiří Fiala dne 3. 4. 2019 oslavil významné životní jubileum – sedmdesát pět let. Jeho profesní život je neodmyslitelně spjat s akademickým a prostředím Univerzity Palackého. Odborně se profiloval nejen jako literární historik soustředěný zejména na problematiku 18. a 19. století, ale též jako badatel v oblasti folkloristiky či textologie a ediční praxe. Je autorem rozsáhlého počtu odborných studií a monografií, např. tiskem vydané rigorózní práce *Václav Jaromír Písek. Typ předbřeznového lyrika; Moravský osvícenec Josef Vratislav Monse* (s Martinou Novákovou); *Lafayette, Koňataj a další francouzští a polští státní vězňové v moravských a českých pevnostech na přelomu 18. a 19. století* (s Marií Sobotkovou); *Sigmund Freud v Olomouci roku 1886* (s Kamilou Holáskovou a Helenou Veličkovou) a další. O tom, že je také popularizátorem vědeckých poznatků, svědčí desítky článků určených čtenářské obci přesahující akademický prostor (mnohé z nich jsou tematicky svázány s Olomoucí – výběrově např. *Dějiny města Olomouce v datech, Chrámy, kostely, svatyně a kaple v Olomouci, Voda pro Olomouc, Olomouc ve víru válek* – s kolektivem autorů. Spolupracoval na dvoudílných kolektivních *Dějínách Olomouce I, II*, podílel se na dvou svazcích publikace *Olomoucké baroko*). Zaznamenáníhodná je ovšem i jeho ediční činnost: např. antologie kramářských písní a lidových pamětí o Francouzské revoluci a napoleonských válkách *Novina z francouzské krajiny* (1989) a *České písně ze slezských válek* (2001) Pro slovenský kulturní prostor připravil k vydání díla českého literárního kánonu jako Haškova *Dobrého vojáka Švejka* (2004), Čapkův *Krakatit* (2005), Nerudovy *Povídky malostranské* (2006) a tři díla Boženy Němcové – *Babička, Chyže pod horami* a *Pohorská vesnice* (2005).

Významná je též spolupráce profesora Fialy s Vlastivědným muzeem v Olomouci: v roce 2011 spolupracoval např. na libretech výstavy *O moravských zločinech a trestech*, podílel se též na přípravě stálých expozic *Univerzita v Olomouci – Universitas Olomucensis* a *Galerie osobností olomouckého kraje*. Profiloval se však také jako televizní a rozhlasový redaktor (pro rozhlas připravil pásmo *Počátky olomoucké univerzity* či seriál *Putování za moravskou lidovou písní*, podle jeho scénáře byly natočeny tři dokumentární filmy: *Kočáry jejich eminencí* – 1994, *Olomoucké trojice* – 1996, *Palácová revoluce v Olomouci* – 1998). Opakovaně byl hostem Vladimíra Kučery v televizním diskusním pořadu *Historie.cs*. Je autorem internetových stránek *Z olomouckých archivů* (<https://archivy.olomouc.eu/uvod>) provázaných s internetovými stránkami Magistrátu města Olomouce. Za významnou činnost pro region obdržel v roce 2011 *Cenu města Olomouce v oblasti literatury*.

Celoživotní láskou Jiřího Fialy je písňový folklór. Spolu s Marií Sobotkovou napsal několik sleeve-notes pro skupinu Musica Folklorica (např. *Srdénko ňa bolí*, *Ženský úděl v lidové písni*, *Umrem, umrem, ale kdy nevím* a další).

Z bohaté studnice vědomostí profesora Fialy čerpali a stále ještě čerpají nejen jeho diplomanti a doktorandi, ale též jeho kolegové, neboť vždy byl a stále je ochoten s laskavostí sobě vlastní poskytnout nezištnou konzultaci či radu. Přejeme touto cestou profesoru Jiřímu Fialovi do dalších let, ať jej neopouští radost z práce, respekt kolegů z akademické obce stejně jako zájem a uznání dalších čtenářů jeho textů.